OGLAŠAJTE V NAJBOLJŠEM SLOVENSKEM ČASOPISU
★
Izvršujemo vsakovrstne tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY
NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN THE BEST SLOVENE NEWSPAPER
★
Commercial Printing of All Kinds

VOL. XXXVI.—LETO XXXVI. CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONEDELJEK), AUGUST 17, 1953 ŠTEVILKA (NUMBER) 162

Novi grobovi

MARY BRAIDIC

Po daljši bolezni je preminila na svojemu domu na 1019 E. 145 St. Mary Bradič, rojena Kavran, stara 68 let. Doma je bila iz sela Kute, brod Moravica na Hrvatskem, kjer zapušča več sorodnikov. V Ameriki je bivala 48 let in družina je pred leti vodila grocerijsko trgovino na Addison Rd. Bila je članica društva Majka Božja Bistrička št. 47 HBZ. Soprog Andrew je umrl leta 1927.

Tukaj zapušča sinova Andrew in George, dva vnuka in več sorodnikov. Pogreb se vrši v torek popoldne ob 1.30 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Žele in sinovi, 458 E. 152 St., v družinsko grobnico na pokopališče Lakeview.

KATARINA DACAR

Nagloma je preminila na svojemu domu Katarina Dacar, rojena Šorn, stara 71 let. Stanovala je na 15434 Calcutta Ave. Doma je bila iz vasi Klanec, fara Kranj na Gorenjskem, kjer zapušča tri sestre, Francko, Johano in Micko, brata Toneta in več sorodnikov. V Ameriki se je nahajala 39 let.

Tukaj zapušča soproga Blaž, doma iz fare Tržič na Gorenjskem, štiri otroke: Frank, Christian, Stanley in Mrs. Christine Turk, osem vnukov in več sorodnikov. Pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 8.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Žele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Jeromija ob 9.30 uri ter nato na pokopališče Calvary.

FRANK RADDELL

Po kratki bolezni je preminil v Foresthill bolnišnici Frank Raddell, star 59 let, stanujoč na 1025 E. 174 St. Doma je bil iz vasi Ponikve pri Trebnjem, kjer zapušča hčer Mrs. Fanny Torkar, dva vnuka, brata Jožefa in več sorodnikov. V Ameriki se je nahajal 28 let in je delal zadnjih 26 let pri New York Central železnici. Bil je član društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ.

Tukaj zapušča soprogo Louise, rojena Novak, pastorko Mrs. Mollie Brodnik, tri vnuke, brata Ludvika in več sorodnikov. Pogreb se vrši v sredo zjutraj iz pogrebnega zavoda Joseph Žele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete in nato na pokopališče Calvary.

GARY MARSICH

Nagloma je umrl včeraj zjutraj Gary Marsich, 21 dni star sinček družine Ludwig in Betty Marsich iz 19018 Melville Rd. Dekliško ime matere je bilo Virt. Truplo bo položeno na mrtvaški cder danes dopoldne ob 11. uri in pogreb se vrši popoldne ob dveh iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda.

NEPREVIDNA LETALCA

FRANKFURT, Nemčija, 16. avgusta—Ameriške letalske sile nastanjene v Nemčiji, imajo zopet nevšečni slučaj in opravka z ruskimi okupacijskimi oblastmi. Dva ameriška letalca stotnika sta zašla z letalom v sovjetsko zono Nemčije in so ju Sovjeti pridržali. Med obema komisarjema, ameriškim in ruskim, se vodijo pogajanja, kako izpustiti oba ameriška letalca.

S KITAJSKO NOTRI, Z AMERIKO VEN IZ ZDRUŽENIH NARODOV!

WASHINGTON, 16. avgusta—"Želim dati na znanje vsem in vsakomur, da če bodo druge države izglasovale sklep, da se komunistična Kitajska pripusti med Združene narode, bodo Združene države Amerike začele z akcijo, da se sprejme sklep, da one izstopijo iz Združenih narodov." To je grožnja senatorja Williama Knowlanda, ki je nasledil pokojnega senatorja Tafta kot vodja republikancev v senatu.

Izjava senatorja Knowlanda je važna radi tega, ker je bila podana ravno v času, ko so na zasedanju Združeni narodi, ki se imajo baviti s korejskim, pa tudi z vprašanji Daljnjega vzhoda. Ta aktualna vprašanja so: Pripustitev komunistične Kitajske med Združene narode, vojna v Indokini in zadeva Formoze, kateri državi naj končno ta otok pripada. Da se bo sprožila misel, da je komunistično Kitajsko prepustiti med Združene narode, je več kot gotovo. Akcijo zagovarjajo Angleži, ki so komunistično Kitajsko pripoznali. Če bi ne bilo vojne na Koreji, bi bile razmere, predvsem trgovske med Kitajsko in Anglijo povsem normalne. Tudi sicer je Velika Britanija trgovala s Kitajsko, le da je bila trgovina omejena v toliko, da Velika Britanija Kitajski ni smela, ali vsaj ne bi smela pošiljati blaga, ki je bilo označeno kot strateško važno. Ta pa radi vojne na Koreji. Če je vojna na Koreji končana, potem po angleškem tolmačenju odpadejo tudi gori imenovane omejitve.

"Važno je, da ta naš sklep povem v naprej vsakomur, da ga bo poznal in vedel kakšno stališče zastopa Amerika. Vsaka članica Združenih narodov naj prebere ustanovno listino te organizacije in naj pove v obraz ali ti paragrafi dopuščajo, da bi se komunistična Kitajska, ki je pokazila vse moralne principe Združenih narodov, še mogla pripustiti v to organizacijo in morda celo v Varnostni svet?" se je vprašal senator Knowland. Knowland je govoril na konferenci republikanskih voditeljev, ki so njegovim izvajanjem pritrjevali. Knowland ni samo vodja republikancev v senatu, ki odločuje v ameriški zunanji politiki, marveč ga smatrajo za zunanje političnega strokovnjaka na splošno.

MOSSADEGH GOSPODAR POLOŽAJA

TEHERAN, Iran, 16. avgusta—Ker je zadnji plebicist izpadel ugodno za Mossadegha, je Mossadegh razgnal ostanke opozicije v spodnji zbornici in jo tako tudi resnično razpustil. Mossadegh je dobil popolno kontrolo nad iransko oboroženo silo.

SAMOMOR ZDRAVNIKA

V Clevelandu je izvršil samomor v svoji ordinacijski sobi na 13525 Euclid Ave. zdravnik dr. Benjamin Kimmel, star 83 let. Pognal si je kroglo skozi glavo. Njegova žena je samomor pojasnila s tem, da je pokojni mož tožil o slabem zdravstvenem stanju.

Povodnji na Japonskem

TOKYO, 16. avgusta—Reka Kizu je prestopila ponoči bregove in poplavila okolico. Posledice poplave: 143 mrtvih, 170 ranjenih, 234 pogrešanih; prebivalstvo je bilo zaloteno po nesreči v spanju. 506 domov porušenih, 444 močno poškodovanih, 168 mostov odnešenih in polje v nepreglednosti poplavljeno. Ta poplava, je zadela Japonsko v kratkem času že tretjič.

Tragika je tem večja, ker je prebivalstvo dan popreje imelo verski praznik, ko naj se na ta dan vračajo duhovi na obisk k svojcem.

Vojaške spremembe

WASHINGTON, 16. avgusta—General Omar Bradley je kot šef ameriškega zveznega štaba odšel v pokoj. Na njegovo mesto je stopil admiral Arthur Radford, ki je znan iz zadnje svetovne vojne kot vojaški mornariški poveljnik ameriškega brodovja na Pacifiku. Z nastopom Radforda se napovedujejo tudi vojaške obrambene spremembe, spremembe strateških načrtov, sploh neka samostojnost.

Omar Bradley je doslužil svoj vojaški rok. Polnih 43 let je nosil vojaško uniformo. V civilnem življenju ne bo počival, marveč sodeloval pri privatnih podjetjih.

Novi državljani

Prošli teden je vsa družina Rudy Videtiča dobila ameriško državljanstvo in to po petih letih bivanja tu. To so Rudy Videtič, njegova žena in njun sin Silvan, ki je služil pri ameriški armadi na Koreji, a je moral vseeno sedaj iskati državljanstvo. Družina biva na 696 E. 160 St. Čestitamo!

Razširitev zavarovanja za starost

WASHINGTON, 16. avgusta—Kongresu je Bela hiša predložila zakonski osnutek o razširitvi socialnega zavarovanja za starost. Gre za pokojnine. Če bo to zavarovanje sprejeto, bo pokojninskih upravičencev kakih deset milijonov več. Pod to zavarovanje bi spadalo kratkomalo vsako umstveno in telesno delo, razen članov ameriške oborožene in civilne sile na službi pri federalni vladi, in železničarjev, ki imajo že svoj posebni zavarovalni sistem. Pokojninsko zavarovanje za starost bi se razširilo na državne in krajevne javne nameščence, na tako imenovane svobodne poklice kot so zdravniki, zobozdravniki, pravniki vseh strok in podobno (zdravniki in pravniki so zavarovanje in plačevanje prispevkov za sebe odklonili in so med drugimi razlogi odklonitve navedli tudi tega, da ne morejo in ne marajo prenehati z delom, ko dosežejo starost 65 let.) Dalje bodo pod to zavarovanje spadali kmetijski delavci, uslužbenci raznih cerkva, ribiči in pa moči, ko opravljajo tako imenovana hišna dela, kot so pranje, čiščenje in druge posluge.

TUDI AMERIŠKI REKORD

V manj kot 48 urah je prišlo ob življenje 11 ameriških, otrok, ki so se igrali s hladilniki, ki so bili stavljeni izven uporabe. Rekord je, četudi se prijemljemo za glavo, kako je mogoče, da ga dopustimo. Otroci se igrajo, odpirajo in zapirajo vrata hladilnika, nazadnje se v njem ujamejo kot v pasti brez rešitve in se zadušijo. Dobro je, da nemarnosti ne moremo dolžiti samo ene države. Začelo se je z Arkansasu, nadaljevalo v Virginiji in končalo v Massachussetts.

V tej zvezi se poroča, da bo za 14. september, ko začne zasedati v Clevelandu mestni občinski svet, na dnevnem redu predlog občinskega svetovalca Marshalla, ki bo ukazal, da se morajo vrata vsakega opuščenega hladilnika sneti, tako da opuščeni hladilniki ne bodo mogli biti nevarni. Kako že pravi angleški pregovor?

Boljše pozno, kakor nikdar.

PRIMERILO SE JE NA ŠKOTSKEM

GLASGOW, Škotska, 16. avgusta—Alexander Brown je bil v gledališču. Nekaj se je moralo zgoditi in Brown se je moral obnašati proti predpisom, ki veljajo za gledališče. Poklican je bil namreč glelališki nameščenec, ki je imel nalogo sprejeti in odpremiti gledališke goste ter Browna prisilil, da je zapustil gledališče. Brown je temu nastavljencu, ker drugega ni imel pri roki, vrgel v obraz svoje umetne zobe. Stvar se je končala pred sodiščem in je Brown moral plačati $14 denarne globe. Sodnik je pripomnil, da v svoji dolgi sodnjiški praksi podobnega slučaja še ni imel. Tudi žena Browna je pričala, da je bil njen mož, ko je odšel od doma, sicer popolnoma trezen.

DULLES NA DOPUSTU

WATERTOWN, N. Y., 16. avgusta—Tu se mudi na dopustu ameriški državni tajnik John Foster Dulles. (Dulles očividno smatra, da njegova prisotnost v New Yorku, kjer zasedajo Združeni narodi, ni potrebna.)

TUJCI ŠTUDENTJE V AMERIKI

WASHINGTON, 16. avgusta—Trenotno je na ameriških univerzah 34,000 tujih študentov. Od teh 4,636 Kanadčanov, 2,611 Kitajcev, 1,371 Nemcev in 53 Rusov.

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile pri Mr. in Mrs. Joseph Dolan na 124 Tioga Trail, Willoughby, O., in jima pustile v spomin devet funtov in devet unč težko deklico. Dekliško ime matere je bilo Dorothy Haffner, ter je hči Mr. in Mrs. Jerry Haffner iz New Smyrna Beach, Fla., ki sta postala sedaj 12-tič stari oče in stara mati. Čestitamo!

Danes naj se sestavi komisija ZN, ki naj reši politično vprašanje Koreje

SAMO DRŽAVE, KI SO BOJEVALE BOJ NA KOREJI NAJ ODLOČAJO!

NEW YORK, 17. avgusta—Na današnjem zasedanju Združenih narodov je na dnevnem redu prva točka—sestava politične komisije, ki naj reši vprašanje zedinjene ali deljene Koreje. Načelno stališče Združenih držav je naslednje: Komisijo, ki bo nastopala v imenu Združenih narodov, naj sestavijo le tiste države, ki so v borbi na Koreji aktivno sodelovale. Teh držav je 16. Če se pošljejo na Korejo tudi drugi delegati, ti ne bodo govorili v imenu Združenih narodov.

V podkrepitev tega stališča navaja ameriška delegacija, da je povsem razumljivo, da ima besedo v političnih vprašanjih le tisti, ki se je materialno in človeško aktivno zoperstavil komunistični agresiji.

Zakaj ne Indija? Indija zahteva članstvo pri komisiji, češ, da morajo biti pri razgovorih navzoči tudi azijski nevtralci. Indija ima v Združenih narodih svoje pristaše, predvsem anglosaksonski blok. Amerika ogovarja indijskemu članstvu in pravi: Indiji je dana vloga, da s svojimi četami nadzoruje taborišča vojnih ujetnikov, ki se ne marajo vrniti domov. Ta vloga Indije mora biti strogo nepristranska, dočim se bodo v politični komisiji dajali med seboj zastopniki dveh taborov, komunističnega in zapadno demokratskega. Zdi se pa, da je pravo ozadje, zakaj Amerika odklanja Indijo povsem drugo in da niti vodijo v južno Korejo, prav do predsednika Rheeja.

Rhee smatra Indijo bolj za pristašinjo sovjetskega bloka, kakor pa Zapada. Rhee se je o Nehruju ponovno izjavil, da simpatizira s komunisti. Grozil mu je celo, da bo otvoril ogenj zoper tiste indijske čete, ki bi se upale priti na Korejo. Da se Rhee ne spravi v slabo voljo, Amerika ne mara Indije v politični komisiji in ji od svoje strani tudi očita, da je odklonila pomoč zapadnemu svetu, da je poslala na Korejo le nekaj bolniškega osobja, v ostalem pa vedno povdarjala svojo nevtralnost. Če se je izogibala doprinosov žrtev, ji sedaj ne gre pravica soodločevati o Koreji.

PROPAGANDA Z NEMČIJO

WASHINGTON, 16. avgusta—Vlade Amerike, Velike Britanije in Francije so dobile noto Sovjetske zveze s sledečimi predlogi Moskve:

Sestane naj se konferenca štirih velesil, ki naj napravi mirovno pogodbo z Nemčijo. Nemčija naj se zedini. Nemčija naj od 1. januarja 1954 dalje ne plačuje več vojne odškodnine. Sestavi naj se skupna vse-nemška vlada.

Washingtonski krogi pravijo, da gre le za sovjetsko propagando, ki si hoče na diplomatski način pridobiti Nemčijo zase. V septembru so državne zborske volitve v zapadni Nemčiji in hoče Moskva s pomočjo zapadno nemških socialistov te volitve preprečiti, preprečiti pa tudi, da bi se zapadna Nemčija nagnila na stran zapadnega bloka.

DRUGA ŽRTEV POLIJA

V univerzitetni bolnici v Clevelandu je umrla na poliju 25 letna Marion Atwell, stanujoča na 1214 East 146 St. Gre za drugo letošnjo žrtev polija.

Tudi moški pred novo modo?

LONDON, 16. avgusta—Za prikrojevalci nove ženske mode, da se nosijo le kratka ženska krila in da odpadejo vsi moderci, so se oglasili prikrojevalci moške mode. Začetniki nove mode za ženske so se pojavili v Parizu; prikrojevalci nove mode za moške so se pojavili v Londonu. Kakšna bo ta nova moška moda? Predlagajo se tako ozke hlače, da se naravnost oprijemljejo telesa. Rokavi suknjiča naj sežejo točno do zapestja.

V Londonu so se že poskušali z novo modo. Razstavljena je tudi v izložbenih oknih. H kritiki so se oglasile ženske in ena od njih ko je videla moškega v novi modi, je izrekla kritiko z eno samo besedo: Gnusno!

Ni čudno, če se dolžimo!

WASHINGTON, 16. avgusta—Demokratski senator Douglas iz Illinoisa je odkril v senatu, da sedanja federalna vlada zapravlja, kjer bi morala pravilno gospodariti. Federalna vlada je dala 12,000 ameriškim bankam $6,500,000,000, da s tem denarjem banke obratujejo, ne plačajo pa nobenih obresti. Banke bi morale plačati za ta denar najmanj $150,000,000 letnih obresti. Za korak federalne vlade pa je na drugi strani značilno, da sama plačuje za svoje obveznice-bonde dva in pol odstotka obresti! Ko je senator Douglas zahteval od zakladnega tajnika pojasnilo, mu je tajništvo tega urada odvrnilo, da zakladni tajnik Humphrey ne more dati nobenega pojasnila.

Revolucija v Iranu

TEHERAN, 16. avgusta—Državni poglavar šah Pahlevi je s svojim privatnim letalom z ženo vred pobegnil v sosednjo državo v Irak in to v glavno mesto Bagdad.

Iranski dvor je zasnoval zaroto, da se ukine režim Mossadegha. V resnici so aretirali zunanjega ministra Fatima, katerega je dvorska straža imela zaprtega šest ur, dokler niso ga osvobodile čete Mossadegha, nakar je Pahlevi pobegnil.

Mossadegh je postavil začasni regentski svet, ki naj vodi posel šaha, oziroma kralja.

Komunisti so priredili v Teheranu manifestacije, zahtevali, da se Pahlevi odpove prestolu, da ga kot narodnega izdajalca privedjo nazaj in stavijo pred sodišče.

Od svoje strani je Pahlevi v Bagdadu zatrdil, da se ne mara odpovedati prestolu.

Ogromni dobički v Ameriki

NEW YORK, 16. avgusta — Pregled nad ameriškimi podjetji in industrijami je pokazal, da znašajo dobički v letošnjem letu skoraj povprečno 25% več, kot pa so bili lansko leto. Katera industrija največ nosi? Prva je industrija jekla, ki izkazuje kar 167% več dobička kot je bil to slučaj lanskega leta. Lepe dobičke donašajo televizija in radio industrija. Dobiček se je dvignil za 128%. Letalstvo zaznamuje povišek 70%, električna industrija pa 50%. Po tem pregledu so se v dobičkih slabše odrezale industrije, ki proizvajajo različne droge, poljedelske stroje in filmska industrija. Pri zadnji gre za dokaz, da filme in kine spodriva televizija.

V avtomobilski industriji je dosegel Ford najvišjo zaposlitev—193,874 delavstva. Na višku septembra 1943 je imel Ford 191,863 delavcev.

DVOJČKA, KI STA KOMAJ ŠE DVOJČKA

HASTINGS, Nemčija, 16. avgusta—Lala Malloy je porodila dne 13. julija v porodnišnici Eastbourne. Po porodu se je Lala vrnila domov in mislila, da je vsa zadeva s porodom končana. 12. avgusta 30 dni po porodu prve hčerke se je Lala nahajala v Hastingsu na obisku. Popadli so jo porodni krči in porodila je drugo hčerko. Angleži pa pravijo, da presledek v porodu obeh dvojčkov Malloy ne znači angleškega rekorda. V Avstraliji je neka porodnica prvič porodila 16. decembra 1952 drugi dvojček pa je prišel na svet dne 10. februarja 1953. Razlika je tudi ta, da sta se v avstralskem slučaju pričakovala dvojčka, dočim je Lalo Malloy drugi otrok iznenadil.

Pella sestavil vlado

RIM, 16. avgusta—Krščanski demokrat Pella je sestavil začasno poslovno italijansko vlado. Glavna naloga nove vlade, če bo dobila zaupnico v spodnji zbornici in v senatu, bo državni proračun, ki mora biti spravljen pod streho do 31. avgusta, na kateri dan zgubi stari proračun veljavo. O zaupnici ali nezaupnici bo italijanski parlament glasoval ta torek in to sredo. Pella zatrjuje, da ima zasigurano podporo italijanske desnice, sam pa prizna, da je njegova vlada le začasna. De Gasperi ni stopil v vlado. Posle italijanskega zunanjega ministra bo vodil Pella sam.

Skupna vožnja

Prihodnjo nedeljo se vrši vrtni koncert pevskih zborov Triglav, Adrija, Glasbena Matica in Slovan na farmi SNPJ. Iz zapadne strani mesta se bodo pevci zbora Triglav in prijatelji skupno odpeljali z busom ob 12.30 uri izpred Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave. S farme se vrne ob osmih zvečer. Na razpolago je še nekaj sedežev na busu in kdor se želi pridružiti naj poklice predsednika Jack Jesenko, AT 1-7776.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HEnderson 1-5311 — HEnderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto)	$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year—(Za eno leto)	$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	7.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.50

Entered as Second-Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

POGLAVJE, KI ŠE NI KONČANO

(1)

Namreč ko gre za to ali zahtevajo narodne potrebe ameriških naprednih, vobče Slovencev, da se združi razbiti napredni tisk v eno telo, v en skupni časopis. Uredništva imajo še vedno dolžnost, da se s tem vprašanjem bavijo. Ponovimo star pregovor, da če gresta dva skupaj, eden od njiju vidi dogodke, pa tudi stvari pred seboj pred drugim. Z drugimi besedami, da je naravno, da dva ne bosta nikdar popolnoma enaka in da je dano enemu od njiju, da po svojem položaju ali karkoli že nakaže pot.

V debati o potrebi skupnega glasila, ali za obstoječe razmere kot so, se je "Prosveta" v Chicagu razpisala z zgodovino ameriškega naprednega gibanja, posebno kar se tiče tiska. Koncem koncev je vse skupaj izzvenelo v sledečo trditev, ki je tudi bridka resnica: Polagoma je vse, kar se je ločeno in kakor otočički v morju ameriškega življenja pojavilo od slovenske strani, šlo k vragu. Počasi, toda sigurno. Kakšna misel je vodila uredništvo "Prosvete," da je smatralo za potrebno, da naniza cel razvoj ameriškega slovenskega popisanega življenja, uredništvo ni končno izrecno povdarilo. Logika sklepanja pa nas vodi mimo njega do edinega logičnega zaključka, da če ne bo združitve, se bo z ostankom slovenskega naprednega tiska kakršnekoli vrste že, zgodilo isto. Polagoma bo ločeno šlo vse skupaj k vragu!

Pravimo, da je ljudski glas—božji glas. Dejansko tolmačeno pomeni ta stavek, da ima ljudstvo v svojem zdravem jedru, ko se za kaj odloči, prav! Obstoja še druga slovenska trditev, da gre stvar, kakor glas po deželi. Z drugimi besedami, da se kaka ideja širi s hitrostjo glasu, pa tudi, kakor poplava. Glede zadnje debate o skupnosti naprednega tiska veljata gornja stavka za ameriške Slovence dobesedno. Karkoli je bilo objavljeno dopisov bralstva, naročnikov v enem ali drugem časopisju, vsebina vseh je bila brezizjemno ta, da je dana potreba, da se napredni tisk združi. Pri tem niso manjkali stavki kot da se jim je sprostila tudi njihova notranjost, pa neka samozavest, ko se je zapisalo in bralo: Jaz sem že pred dvemi leti predlagal isto! Obstoja dejstvo, da je temu res tako. Članki in dopisi o tem vprašanju so se vrstili in zdi se, da četudi ni bilo takrat velikega odmeva, je šlo vendarle za vodo po malih kanalčkih, ki se sedaj združuje v pravo reko. Znamenje, da je potreba po uresničenju zasnovane misli pač iz dneva v dan večja.

Bilo je nemogoče pričakovati, da bi se naročniki v velikem številu oglašali in se izjavljali o potrebi skupnosti. S psihološke strani vzeto postane tako pisanje sčasoma dolgočasno in se samo v sebi ubije. Te resnice nam ne bo nihče ovrgel. Nekaj pa je, kar moramo tudi mi takoj v tej zvezi pribiti—da namreč krpanje in podaljševanje življenja tega tiska na umetni način z raznimi "angleškimi sekcijami" nas ne bo rešilo gotove smrti: Prvič: Slovenski časopis je namenjen Slovencem radi slovenske besede; podrejeno pa tudi radi tega, ker rod, za katerega gre, ne razume angleščine tako, da bi se lahko udomačil s komplicirano angleščino tukajšnjih angleško pisanih listih. Če ni čutil zadnje potrebe v mladosti svojega življenja in gibčnosti možganov, je ne bo čutil na svoja stara leta. Če pa mislimo, da bi s temi "angleškimi sekcijami" v slovenskem časopisju obdržali ali celo privabili mladino, ki izhaja iz slovenskih staršev, pa je šla preko ameriških javnih šol z edinim jezikom—angleščino kot učnim jezikom, se motimo. Zdi se nam, da je upravičena primera, da si s pestmi zapiramo pogled v sončni dan, ker hočemo temo. Niti eden od otrok slovenskih staršev, ki je predelal ameriške šole z angleščino kot učnim jezikom, ne bo več obvladal, vsaj v Ameriki ne, slovenščine v govoru in pisavi. Niti eden od opisanih pa ne bo čutil potrebe, da bi se zadovoljil s par stranmi angleške sekcije v tednu, ko pa ima na razpolago ogromne in odlično urejevane angleško pisane časopise. Neglede na to, da je v tem valovanju postal sam val! Če bi si pa kdo domišljal, da ga bo privabila naša angleščina, kot jo pišemo v teh angleških sekcijah, se zopet brez nadaljnjega moti. Slovenec, ki naj piše dobro angleščino in poleg tega še privlačno žurnalistično, je menda več kot bela vrana. Domišljati si, da se lahko rodijo še drugi Adamiči, pa zopet nima pomena. V tej točki je torej zopet logičen zaključek, katerega narekuje zdrava slovenska pamet le ta, da se tudi z angleškimi sekcijami ne bomo rešili.

L.Č.

Nova tovarna avtomobilov

Ob vznožju Bića ob Limu v Sandjaku gradijo že tri leta novo tovarno avtomobilov. Dolge in svetle stavbe se vrstijo druga za drugo v divji kotlini, iz katere se odpira v smeri rečnega toka pogled proti Priboju.

Čemu novo tovarno v Priboju, ko pa že imamo drugo v Mariboru? No, mariborska tovarna avtomobilov se je že specializirala za izdelavo lahkih voz z nosilnostjo do 3 ton, nova tovarna v Priboju pa bo izdelovala lahke in srednje kamione z nosilnostjo do 5 ton na diesel motorje, dalje lahke in srednje avtobuse, srednje in lahke specialne vozove ter prikolice. Železo in avtomobilske gume bo dobivala iz domačih tovarn. Vareš bo dajal surovo železo, valjarni v Zenici in Nikšiću bosta dobavljali jeklene, valjane in vlečene izdelke. Iz Sevojna bo prihajal valjan baker, iz Beograda in Borova pa avtomobilski pribor in gume. Pri tem je pomembno, da bo večji del vsega tega materiala prihajal v Priboj z železnico, po novi progi Beograd—Bar. Tudi električno energijo bo imela tovarna skoraj v neposredni bližini. Trenutno sicer prejema to energijo iz hidrocentrale Seljašnica, toda v bližnji bodočnosti bo tovarniške stroje poganjal tok iz hidrocentrale Kokin brod, ki je že v načrtu.

Doslej je sprejela tovarna na delo nad 200 delavcev iz bližnje in daljnje okolice, ki so že prestali enoletno prakso v naših večjih podjetjih sorodne industrije. Letos bodo zaposlili vsaj še toliko delavcev. Industrijalizacija tega kraja bo izredno velikega pomena za ves okraj, v katerem znaša danes narodni dohodek na leto komaj 250 milijonov dinarjev. Ta narodni dohodek se bo potem, ko bo tovarna v polnem obratu, povečal na 2 in pol milijarde dinarjev.

Skupno bo tovarna proizvajala na leto 2,000 pet tonskih tovornih avtomobilov, po 500 šasij za avtobuse in specialne vozove, razen tega pa še 1,000 prikolic in zadostno količino rezervnih delov za vzdrževanje vseh vozil. Obratovati bo začela tovarna sredi letošnjega leta. Za začetek se bodo omejili le na montažo že gotovih delov, ki jih bo dobavljala tuja tvrdka, od katere so kupili licenco. Toda leta 1955 bo tovarna sama začela proizvajati posamezne dele, tako da bo naraščalo število teh delov z vsakim naslednjim letom za 10 do 15. Tako se bo okrog leta 1960 v naši državi pojavila nova avtomobilska tvrdka FAP—fabrika avtomobilov v Priboju.

ROŽA IZ ŠARONA

V juliju in avgustu, ko niti povprečna drevesa niti grmiči ne cvetejo več, vzbuja po javnih parkih in zasebnih vrtovih pozornost cvetje lepo pokončno raslih grmov, ki so znani pod imenom Rose of Sharon. Po naše bi to lahko preimenovali v rožo šaronsko, dasi nima nič skupnega z biblijsko rožo iz Šarona. Znanstveniki sploh ne vedo, kakšno rastlino so pisci biblije imenovali rožo šaronsko.

Kar mi v tej deželi poznamo pod imenom Rose of Sharon, nosi botanično ime Hibiscus syriacus. Priljubljen je ta grm posebno zato, ker cvete v sezoni, ko je drugo grmičje in drevje že davno ocvetelo, in ker uspeva skoro povsod, razen v prav severnih krajih. Cvetje je raznih barv, belo, rožnato, rdeče ali bledo višnjevo, lijakasto in zelo vidno. Naši parki in vrtovi so v poznem poletju mnogo bolj prijazni z "rožo šaronsko" kot bi bili brez nje.

—NEW ERA, glasilo ABZ

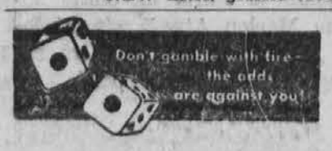

Pred 500 leti je padel Konstantinopel

Beseda zgodovina ne pomeni zmeraj samo naštevanja dejanj, ki so jih storili nad kakim narodom drugi narodi. Zgodovina je prej nepretrgana veriga dogodkov, ki so jih povzročili ljudje, kot socialna bitja v svojem razvoju. Zgodovina ni nič stalnega, nič trajnega, stalne so samo spremembe.

Iz tega vidika zdaj, po 500 letih, ne moremo več presojati turškega vdora v Konstantinopel, zgolj kot začetka tiste strašne dobe, ko so Turki tudi po naših krajih plenili in pustošili. Seveda ne bi bili nikoli prišli tako daleč, da niso zavzeli Konstantinopela.

Kralj Dardanos se je 600 let pred našim štetjem zavedal strateškega pomena novega mesta, ki je dobilo grško ime Bizanc. V 4. stoletju po našem štetju je dobilo to mesto, most med dvema kontinentoma, ime Konstantinopel, približno tisoč let pozneje pa so ga kot sedež turških sultanov preimenovali v Istambul.

Dolga stoletja je bizantinsko cesarstvo ščitilo Evropo proti Perzijcem, Mongolom in Turkom, že prej pa proti islamski ekspanziji. Za to močno državo so se lahko evropske države mirno razvijale. Bizanc se je boril, dokler ga ni zadela žalostna usoda. Mogočnemu navalu Turkov notranje oslabljena država ni več mogla kljubovati. Vplivna duhovščina je bila preveč zaverovana v lastno blaginjo in se za koristi skupnosti ni dosti zmenila. Znaten del grškega prebivalstva je bil orientaliziran, s Turki povezan v sorodstvu ali pa pripravljen sprejeti turško vladavino. Turški element je bil moralno in politično močnejši od grškega. Orientalski vladarji so pošiljali namesto pomoči prazne obljube, ali pa na sultana naslovljena svarilna pisma, ki usode te močne trdnjave niso več mogla spremeniti.

Zaliv Zlatega roga je ščitila takrat vrsta močnih zapornih verig proti sovražnikom. Sultan Mohamed II. je bil primoran Konstantinopel obkoliti in del turškega ladjevja po improvizirani drči prepeljati v pristanišče. Ta presenetljivi načrt se je posrečil. Dne 29. maja 1453 so začele turške čete naskakovati Konstantinopel in s svojo zmago so zadale bizantinski državi smrten udarec. Zadnji bizantinski vladar je v bitki padel in njegovo glavo so za svarilo javno izobesili. Tisoč let je bil Konstantinopel glavno mesto svetovne države. Zjutraj po zavzetju je bilo že spet glavno mesto.

Sultan Mohamed II. je svojim vojakom dovolil, da so po Konstantinopelu nemoteno ropali in plenili. Na Balkanu so se kmalu pokazale posledice padca tega mesta. Turki so zavzemali čedalje večja področja Grčije, Srbije, Bosne in Albanije. Potem sta prišla na vrsto Krim in Moldava. S tem pa so se začele razprtije med Turčijo in Rusijo, ki so trajale tja do Napoleonovih časov. Toda Anglija je postala sredozemska sila, Anglija ni hotela tvegati nevarnosti, da bi podjeten ruski vladar poslal s Črnega morja ladjevje, kar bi pomenilo konec "ravnotežja." Zato je London Turke skrivaj podpiral.

Prek Ogrske so Turki v zgodnjem 16. stoletju prodrli do Dunaja. Turška nevarnost je bila dolgo v središču pozornosti in naporov takratne Avstrije. Celih tri sto let so Turki strahovali ves Bližnji Vzhod.

(PO "LJUDSKI PRAVICI")

Oglašajte v - - - Enakopravnosti

SHOD V AARONSBURG-U

Skupina raznih ljudi v podeželnem okraju Center, Pennsylvania, skuša vstanoviti stalno organizacijo, ki naj bi kazala potom razgovorov in vzgledom pot k boljšim človečanskim odnošajem po Združenih državah. Podlaglo za tako organizacijo se je že početkom poletja položilo na sestanku v vasi Aaronsburg v Center okraju in v bližnjem Pennsylvania State College. Na tem shodu, nazvanem Shod v Aaronsburg, se je sestalo v tridnevi konferenci sto vodilnih državljanov okraja in sto odličnih gostov iz raznih krajev Združenih držav.

Za razpravljanje se je razdelilo shod v šest skupin, tako da sta razpravljala skupno po en državljan okraja in en državljan izven okraja, zastopane so pa bile vse veroizpovedi in vsa plemena. Razpravljalo se je o problemih predsodkov, ki vplivajo na vero, vlado, omiko, industrijo in delavstvo, počitnice, dom, in pota kako jih rešiti.

To zborovanje, na katerem je lahko razpravljal vsak povprečen Amerikanec poljubno in prosto z voditelji na vsakem polju življenja v deželi, je naslednik proslave, ki se je vršila v Aaronsburg-u 1. 1949—proslava, katero je navdahnila kasneje nazvana "Zgodba Aaronsburg-a." Pred več kot 150 leti je Aaron Levy, judovski priseljenec iz Holandske, podaril obširna zemljišča v osrednji Pennsilvaniji svojim sosedom za cerkve, šole in pokopališča. Prispeval je nadalje z obhajilno opravo Salem Luteranski cerkvi, ki je bila prvo poslopje, katero se je zgradilo v Aaronsburg-u. Ta dar, katerega se še vedno vporablja, se je proslavilo pred štirimi leti ko se je sestalo v Aaronsburg-u na tisoče ljudi, da praznujejo 150. obletnico Salem cerkve. Navzoči so poslušali govore narodnih voditeljev in gledali zanimive prizore, ki so slikali zgodbe ameriške prostosti kot jo zrcali Aaron Levy-jevo darilo.

Sedanji shod v Aaronsburg-u je tudi proslavil Levy-jevo darilo in sicer v prizorih, ki so slikali kako se je podarilo verski skupini Congregation Shearith Israel v New York-u posnetek 150 let starega keliha v obliki Kiddish keliha,—katerega se judovska vera poslužuje pri svojih obredih. Ta skupina, vstanovljena 1.1654, je najstarejša v Novem svetu.

Večina delovanja shoda se pa ni vršila v Aaronsburg-u temveč v Pennsylvania State College, katerega je dal v to svrho na razpolago predsednik Dr. Milton S. Eisenhower. Da se vdeleži shoda in da pozdravi in sprejme goste, je Dr. Eisenhower odložil potovanje v Južno Ameriko. Glavni predsednik shoda je bil general William J. Donovan, za časa vojne direktor urada Office of Strategic Services. Med stotinami znamenitih gostov so bili: gov. države Pennsylvania Fine; Michael Francis Doyle, direktor Katoliške Misijonske Družbe; Dwight R. G. Palmer, predsednik General Cable Corporation, New York; senator James H. Duff, Pennsylvania; Fleur Cowles, soravnatelj lista "Look;" Ronald Reagan, soravnatelj lista "America"; Walter White, glavni ravnatelj družbe Association for the Advancement of Colored People. Vspored je zarisal Lester J. Waldman, član družbe Anti-Deflamation League of B;nai B'rith.

Vspeh shoda v Aaronsburg-u je bil tako velik, da upajo vstanovitelji istega, da postane vsakoleten dogodek kot tudi način, ki bo kazal ostalim Amerikancem pot, kako doseči v njih občinah boljše odnošaje med ljudmi neglede na pleme, vero ali narodni izvor.

(Common Council)

KITOV KMALU NE BO VEČ

V Londonu so imeli nedavno v ministrstvu za kmetijstvo in ribištvo konferenco Mednarodne komisije za lov na kite. Udeležili so se je predstavniki 17 držav. V imenu angleške vlade je udeležence pozdravil parlamentarni tajnik ministrstva za kmetijstvo in ribištvo Nugent, ki je rekel, da se pridružuje ministru glede njegove izjave o tovarištvu mornarjev vsega sveta. Tudi tuji delegati so menili, da skupne koristi povezujejo mornarje vsega sveta. Glede lova na kite so posamezni delegati trdili, da te panoge industrije kmalu ne bo več, če ne bodo kmalu ne bo več, če ne bodo nehali kitov ubijati.

Lov na kite se je zadnja leta tako razmahnil, da je čedalje večja nevarnost, da bo ta največja morska žival kmalu izginila. Kite iščejo z letali in pobijajo z električnimi harpunami. Predstavnik angleškega ministrstva je rekel, da bodo kiti popolnoma izginili, če se bo lov nanje še nekaj sezon nadaljeval v sedanjem obsegu. Konferenca je trajala teden dni in na koncu so objavili o njej uradno poročilo.

Mednarodna komisija za lov na kite je bila ustanovljena leta 1946. V njej so včlanjene Avstralija, Brazilija, Kanada, Danska, Francija, Islandija, Japonska, Mehika, Holandska, Nova Zelandija, Norveška, Panama, Švedska, Južnoafriška unija, Sovjetska zveza, Velika Britanija in ZDA.

Načelnik Community fonda

FRANK A. KOLB

Harry F. Burmester, ravnatelj letošnjega kampanjskega odbora za zbiranje prispevkov za Community fond, je pred kratkim imenoval Frank A. Kolb-a za načelnika metropolitanske divizije. Kolb je poslovodja oglaševalnega oddelka Standard Oil Co. of Ohio. Kampanja za zbiranje prispevkov se letos vrši od 19. do 29. oktobra.

Lansko leto je ta oddelek prispeval v skupni fond $469,026 ali 103.7 odstotkov določene kvote. Letos se bo skušalo pridobiti 8,000 prostovoljnih delavcev v 106 sosedščinah širom Clevelanda.

NI PREPLAVAL JEZERA ERIE

WINDSOR, Ont., 16. avgusta —William Sadlo je poskušal 3. avgusta preplavati jezero Erie iz kanadske na ameriško stran. Radi slabega vremena je moral odstopiti; plaval pa je že šest ur.

Sadlo ni odnehal. Poskusil je s kanadske strani, da bi preplaval do Cedar Point, O. Paval je 15 ur in 20 minut in je preplaval 30 milj. 15 milj pred ciljem so mu zmanjkale moči in je odnehal.

ŠKRAT

Grafolog

Balzac se je ukvarjal tudi z grafologijo in na to je bil zelo ponosen. Znanka mu je nekoč prinesla rokopis nekega 12 let starega dečka.

"Ali je to vaš sin?" je vprašal Balzac, ko je pregledal pisavo.

"Ne."

"Tedaj vam lahko povem resnico: ta deček je precej zabit in len, iz njega ne bo nič."

Balzacova znanka je počila v smeh.

"To ni spodobno, gospa" jo je pokaral Balzac.

"Oprostite, gospod, saj to je vaš zvezek iz ljudske šole, ki je slučajno ostal pri meni."

+

Napoleon in Fulton

Izumitelj parnika, Fulton, je svoj izum ponudil francoski mornarici. Napoleonu pa se je zdel tako fantastičen, da ga je takoj odklonil. "Pomislite," je rekel pozneje, "ta človek mi je predlagal, naj bi se v nekakšnih segretih loncih vozili po morju."

Čez več let, ko je Napoleon že več let živel kot izgnanec na otoku Sv. Helene, je slišal, da je Fulton zgradil prvo ladjo, in da ima njegov izum veliko bodočnost. In Napoleon je rekel: "Cesarstvo sem izgubil v trenutku, ko sem zavrnil Fultona."

+

Marjanca je prišla k Vikci in ji potožila, da je njen mož postal preveč hladen donje. Vikca ji je dala recept:

"Mal žmarlave voune,
mal použevih dlak,
baš vidla Marjanca,
kak bu garak."

Ker pa Marjanca ni mogla najti nikjer črmljeve volne niti polževih dlak, pravijo, da med njo in njenim možem vladajo še dandanes hladni odnosi, čeprav manjkata Marjanci še celi dve leti do devetdesetih.

+

Vsaj nekaj

—Gospod direktor, ponoči so tatovi odnesli iz tovarne ves denar.

—Kaj pa nočni čuvaj?

—Tega so pustili.

+

Med šolarji

Šolarček je potožil svojemu sošolcu: "Prej sem ostal zaradi prehlada lahko kar ves teden doma. Zdaj pa moraš zaradi teh prekletih novih zdravil že drugi dan v šolo."

+

Vsiljivec

—Res mi je žal, toda v naši tovarni je že vse zasedeno.

—Pa vendar, saj tisto malo, kar bi jaz delal, se ne bi toliko poznalo.

+

Še zardeva

—Vi gotovo še niste dolgo natakar v tej restavraciji?

—Zakaj, prosim?

—Ker še zardevate, ko pišete račun!

+

Odkritosrčnost

Direktor: "Zakaj vas nikdar ne vidim pri delu, ko stopim v vašo sobo?!"

Uradnik: "Zato ker imate gumijaste podplate."

+

Dober odgovor

V vlaku iz Ljubljane v Maribor se vozi debeluhar in neprestano zabavlja nad počasno vožnjo. In ko pride sprevodnik, ga nahruli: "Zakaj pa tako počasi vozite; tako so vozili pred sto leti!"

Zato, ker vozi tako težo.

Lojze Zupan:

Krvavi zid

Mike Kraljič se je po petnajstih letih vrnil iz Amerike. Že pred vojno je pisaril domov pisma in obljubljal ženi, da se bo k letu pod jesen zares poslovil od Amerike, toda v dolino Kolpe je prihajalo leto za letom, vrstila se je jesen za jesenjo, prihajala so tudi Miketova pisma, le njega ni bilo.

"Še nov pod morava postaviti, Franica," je pisal in se opravičeval, ker se še ni odločil za domovino. "Zdaj je tukaj čas velikih zaslužkov, doma pa je trda za vsak dinar. Toda k letu pa zares pridem."

Franica je čitala njegova pisma in tiho jokala. Deset let je že minilo, odkar je odšel. Njej je bilo takrat petindvajset, njemu trideset let. Po pokojnem očetu, ki je dvajset let pregaral v ameriških rudnikih, je bil Mike ameriški državljan, zato mu v letih največje krize in najobupnejše brezposelnosti v stari domovini ni bilo težko dobiti pravice za izselitev v Ameriko.

"Ne odlašaj predolgo s povratkom," mu je odpisala Franica. S težko, utrujeno roko je pisala tisto poslednje pismo. Pod hišo je hropeč in klopotajoč drla Kolpa čez lazarski jez mimo Kraljičeve malenice z enim samim kamnom. Temna zgodnjepomladna noč je ovijala Laze, v vseh brežanskih bajtah so ljudje že zdavnaj spali, Franica pa se je s strtim srcem in razbolelo dušo tiho, tiho pogovarjala s svojim Miketom. Zverižene črke so se vrstile na bledem papirju, nič lepega ni mogla pisati, ker že deset let ni bilo nič lepega v njenem srcu, le žalost je vasovala v njem. "Deset let je dolga doba," je pisala. "Tijček je postal fant. Se spomniš, kako je jokal, ko si odhajal? Zdaj je že odostal iz šole in mi že mnogo pomaga; vsa težja dela mi odlahkoti, vse delo v malenici pa opravlja sam. A gospodarja dom le nima. Se spominjaš, kako si mu pred odhodom obljubljal, da se boš vrnil že po treh letih? Tolažil si ga, naj ne joče, ker mu boš iz Amerike prinesel lepe muzike. Ah, kolikokrat si mu jih že poslal v teh desetih letih, odkar si zdoma, a nobene mu niso bile všeč. Še lani mi je dejal, da bodo tiste muzike zares lepe, ki mu jih boš sam prinesel, kadar se boš vrnil . . ."

Dolgo pismo mu je napisala tisti večer. Dolgo, kakor da bi slutila, da je poslednje.

Rada bi mu napisala tudi o sebi, da je njeno srce prekrilo v dolgih desetih letih hrepenenje, ki ji krade spanje, da v dolgih nočeh ne more ničesar drugega, ko misliti nanj, ker si želi njegove bližine, ker hrepeni po njegovih objemih. Ne, nič takšnega mu ni pisala! Kolikokrat je že sama pri sebi ugotovila, kako lahko je razmišljati o vsem tem, kako neovirano potujejo vroče misli skozi njeno dušo in grejejo zapuščeno srce, a kako težko je te misli zaupati papirju.

Mesec dni po tistem, ko je Franica odnesla pismo na dve uri oddaljeno pošto v trgu, so se v Lazah ustavili tuji vojaki v črnih srajcah in z žlobudrajočo, nikomur v bregu razumljivo gorico. Mnogo tujih vojakov se je tisto pomlad razlilo po mestih in vaseh Franičine domovine. Nekje v svetu je zagorel nepogasljiv požar, oborožene divizije so se privalile od zapada in silile proti vzhodu. Franica ni dosti vedela o tem. Časopis je resda enkrat na teden zašel v Laze in sosednja naselja, toda Brežani niso bili strastni bralci. Možje in fantje so na klic mobilizacije odšli z doma, a že po treh, štirih dneh so se vračali s puškami in po vseh brežanskih vaseh vzradoščeno razglašali:

"Za nas je vojne konec! Le kdo bi se jim mogel upreti! Saj bi nas zmleli, toliko jih je. Dva dni smo čepeli v Karlovcu, švabska letata pa so nas razkropila ko jastrebi piščeta."

Ukajoč so se porazgubili po bajtah, naslednji dan pa metali puške in šleme v naraslo Kolpo, ker jih je nekdo kar na lepem pričel strašiti, da bodo zdaj preiskave po hišah zaradi orožja. A vsi le niso zavrgli orožja! Nekateri, pogumnejši, so puške in naboje zakopali ali poskrili po zidanicah.

Potlej so se v Lazah nastanili fašisti in obmejni financarji. "Nostra terra!" so Brežanom kazali naselja na levem bregu Kolpe in trtja nad Lazami ter lozo pod Kozicami. "Fiume confine. Croazia — Pavelić!"

Lazarci niso ničesar razumeli. A ker poslej niso smeli nič več s čolnom na nasprotni breg v Kavrane, kjer je bil stari kolar Arbanas, ki jim je delal kolca za plužne in znal popraviti vsako orodje in posodje, so spoznali, da je odslej na nasprotnem delu Kolpe druga država. Spoznali so to tudi po pretnjah tujih vojakov, ki so nenehno grozili, da bodo ustrelili vsakega, ki bi poizkusil zaveslati čez Kolpo; razodelo se jim je to po besnem streljanju, ki jih je sleherno noč prebujalo, kadar so tuji vojaki streljali iz strahu, če je le voda malo glasneje potekla čez lazarski jez. Spoznali so to po tem, ker tudi stari Arbanas ni smel na njihovo stran. A on jim je smel vsaj kričati preko reke. Drl se je, da bi prevpil šumot Kolpe na slapu:

"Hej, kume, čujte! Mi smo zdaj Nezavisna država Hrvatska. Včeraj sem bil v Završju in so mi tako povedali. In novega kralja imamo. Pavelića. Oni beograjski je ušel. Dakaj, vaš kralj pa je v Rimu, ne?

Pred hišo, kjer so bili nastanjeni obmejni financarji, je počila puška. Stari Arbanas je v trenutku utihnil in stekel v svojo bajto tako urno, kolikor so mu le dale stare noge.

Tako je noč prinesla nove ljudi v dolino Kolpe. Nov čas, trd in neusmiljen, ko človek ni upal v mraku stopiti iz svoje hiše, je pričel počasi, a zanesljivo daviti Brežane s strahom pred nejasno bodočnostjo.

Franica ni dobila odgovora na svoje pismo. Prišel je čas, ko bi se rad tudi Mike vrnil iz Amerike, ker je zdaj imel privarčevanega že toliko denarja, da bi bilo dovolj tudi za nov pod, a domovina je bila razdejana, izdana, ranjena, prodana. Poti nazaj ni bilo. — — — Desetim letom bivanja v tujini je moral Mike prišteti še pet let.

Ko je bilo konec vojne, je prišel. Vrnil se je, ko se ga je Franica najmanj nadejala. V vojnem času je v Ameriki menjal bivališče. Prvo pismo, ki mu ga je bila Franica napisala takoj po vojni, ga ni več našlo. Ker ni prejela odgovora, ni vedela, ali je še živ ali mrtev, saj vsa vojna leta ni bilo glasu od njega, on pa tudi ni vedel, kaj vse so Brežani prestali v času okupacije, kakšne spremembe so nastale na njegovem domu.

Vrnil se je utrujen od trdega življenja in petnajstletnega garanja v jamah in ob vročih plavžih, a v srcu je nosil veliko vero in upanje, da bo zaživel doma lepo in zadovoljno. Nič ni pisal domov, da se vrača. Presenetiti je hotel ženo in sina. Obema je nosil darila v štirih velikih kovčkih. V trgu je najel voznika, ki je njega in kovčke prepeljal v Laze. Voznik je bil star dedec, naglušen in redkobeseden. Zato se z njim ni spuščal v razgovor.

Franice ni bilo doma, ko se je pripeljal pred hišo. Mračilo se je, pri podružnični cerkvici sv. Vida je stari Bižal pravkar odzvonil ugašajočemu dnevu, z meglo vred se je iz Kolpe dvigala noč, ki je počasi razgrinjala svoje temne ponjave čez brežanske bajte, le Ura, visoka pečina vrhu Kozic, se je še medlo svetlikala v izgubljenem žarku že zdavnaj zašlega sonca.

(Dalje prihodnjič)

The latest news in easier ironing

HOOVER Steam or Dry IRON

Newest, most modern iron on the market. Designed with the care of new fabrics in mind. The ideal iron for "steam finishing" your prettiest dresses and blouses—for pressing suits—faster, easier. For all your regular ironing, too, because it's as light as an ordinary iron—easier to use than any you've ever tried.

A few of its many features

Instant change-over, dry to steam, steam to dry at the flick of a switch. Big safety-set dial (with more fabric settings than any other iron) ends guesswork. Comfortable Koolzone handle. New steam principle (water turned to steam a drop at a time)—never any buildup of pressure. Even-heat soleplate.

only 18.95 including excise tax

HOOVER

FRANK CERNE JEWELRY CO.
6412 ST. CLAIR AVENUE

LET'S EXPLORE OHIO

Courtesy The Standard Oil Co. (Ohio)

Serpent Mound, on State Route 73 near Locust Grove in Adams County, is one of the more than 10,000 mounds and earthworks in Ohio which are relics of the prehistoric Indians commonly called the Mound Builders.

This is the largest and most remarkable effigy mound in America and has been visited by archaeologists from all parts of the world. The body of the serpent is 1,330 feet long and in its open mouth is a large oval earthwork in the shape of an egg.

The scenic gorge area in the 60-acre Serpent Mound park has picnic facilities that are enjoyed by thousands of visitors each season.

Društveni koledar

AVGUST

23. avgusta, nedelja—Vrtni koncert Združenih pevskih zborov na farmi SNPJ.

30. avgusta, nedelja—Piknik krožka št. 1 Prog. Slov. na farmi SNPJ.

SEPTEMBER

5. septembra, sobota—Veselica Slov. nar. čitalnic v SND, St. Clair Ave.

6. septembra, nedelja—Piknik Mladinskega zbora SDD na farmi SNPJ.

13. septembra, nedelja—Proslava Prog. Slovenk Amerike na farmi SNPJ.

20. septembra, nedelja—Klubov piknik na farmi SNPJ.

27. septembra, nedelja—Piknik in južina ženskega odseka farme SNPJ.

OKTOBER

4. oktobra, nedelja—Vinska trgatev na farmi SNPJ.

17. oktobra, sobota—Veselica društva Ribnica št. 12 SDZ v SND, St. Clair Ave.

17. oktobra, sobota—Kokošjo večerjo servira društvo Danica št. 34 SDZ v SDD, Prince Ave.

18. oktobra, nedelja — Koncert zbora Zarja v Slov. nar. domu, St. Clair Ave.

24. oktobra, soboto — Veselica društva Napredni Slovenci št. 5 SDZ, v SND, St. Clair Ave.

25. oktobra. nedelja—Koncert zbora Planina v Slov. nar. domu, Stanley Ave., Maple Heights, O.

31. oktobra, sobota—Maškeradna zabava na farmi SNPJ.

NOVEMBER

1. novembra, nedelja—Glasbena Matica poda opero "Cavalleria Rusticana" in "Pagliacci" v SND.

DECEMBER

6. decembra, nedelja—Koncert zbora Slovan v Ameriško jugoslovanskem centru, Recher Ave.

NOVOPOROČENCA

iščeta stanovanje s 3 ali 4 sobami, z garažo. Na severno-vzhodni strani mesta. Kdor ima za oddati, je prošen, da pokliče

PO 1-9214

Pri nas radevolje

POŠILJKE V JUGOSLAVIJO
PRIPRAVIMO ZDRAVILA ZA

MANDEL DRUG CO.

15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034
Pošljemo karkoli prodamo kamorkoli.

HIŠE NAPRODAJ

V fari Marije Vnebovzete na E. 159 St.

blizu Holmes Ave. Dohodek-donašajoča hiša za eno družino. 4 sobe na prvem nadstropju. 3 sobe na drugem nadstropji. Hiša je v zelo dobrem stanju. Cena $10,500.

KOVAC REALTY
960 East 185th St.
KE 1-5030

NAZNANILO

Cenjenemu občinstvu, Slovencem in Hrvatom naznanjamo, da smo prevzeli od dobro poznane Rosie Kern gostilno

ROSE'S CAFE
na 4304 St. Clair Ave.

Vsem gostom bomo vedno postregli z najboljšim pivom, vinom in žganjem ter z okusnim prigrizkom.
Se toplo priporočamo za obisk.

ELIA KARLOVICH, lastnik

ZAVAROVALNINO
proti
ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.
preskrbi
Janko N. Rogelj
19461 SO. LAKE SHORE BLVD.
Pokličite:
IVanhoe 1-9382

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo priljubljene povesti

Dva pogrebna zavoda
Za
zanesljivo izkušeno simpatično pogrebniško postrežbo
po CENAH, KI JIH VI DOLOČITE pokličite

A. GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
FURNITURE DEALERS
1053 East 62nd ST.
HEnderson 1-2088 • KEnmore 1-5899

DELO DOBIJO ŽENSKE

IŠČE SE ŽENSKO

ZA SNAŽENJE HIŠE OB PETKIH. NA VZHODNI STRANI MESTA. PLAČA $7.00 IN PREVOZNINA.
PO 1-2305

STAREJŠA ŽENSKA

ki išče dober dom, se sprejme v družino z tremi otroci, katerih oče je umrl in mati dela. Dobi tudi nekaj plače. Katero zanima, naj pokliče

KE 1-4983

DELO DOBIJO MOŠKI

TOOL ROOM
LATHE OPERATORS
MACHINE REPAIRMEN
AND
MACHINE REBUILDERS
TOOL ROOM HARDENER

Visoka plača od ure poleg dodatka za življenjske stroške in mnogo podpor za delavce. Ta dela so na razpolago v naši tovarni na E. 93 in Woodland ter v naši tovarni na E. 152 St. Prosilci naj se zglasijo na uposljevalnem uradu na E. 152 St.

MURRAY OHIO MFG. CO.
1115 EAST 152nd ST.

FORD MOTOR CO.
17601 BROOKPARK RD.
potrebuje
Machine Operators and Assemblers

Visoka plača od ure
Izvrstne delovne razmere
Važno je, da prinesete ta oglas s seboj, ko se zglasite v našem Uposljevalnem uradu
na
ENGLE RD.
južno od Brookpark Rd.

OLIVER
potrebuje

POWER MILLING MACHINE OPERATORS
LO-SWING LATHE OPERATORS
SMALL TURRET LATHE
DRILL PRESS SMALL SINGLE SPINDLE
HOBBING MACHINE OPERATORS
WELDERS (Arc Electric)
PAINTERS—SPRAY FINISH
LARGE TURRET LATHE

Morate biti pripravljeni delati katerikoli šift. Incentivna plača za produkcijsko delo takoj od začetka. Dodatek za življenjske stroške. Plačane počitnice in prazniki. Prispevajoča skupinska zavarovalnina in penzija.

THE OLIVER CORP.
19300 EUCLID AVE.
KE 1-0300

JANEZ JALEN

Trop brez zvoncev

POVEST

(Nadaljevanje)

Drugi dan je prišel Grm v Voje po drva. Zavoljo lepšega seveda. V resnici je pa le Špelco pripeljal. Strašno brhko se mu je zdelo, da sta se profesor in Špelca tako dobro razumela. Precej debelo je pa pogledal, ko je Vencelj pripomnil, da bi bila Peter in Špelca lep par. Rekel pa ni nič. Peter je iz zadrege odšel ven po praznem opravku. Špelca je pa zardela.

V vrhovih smrek so pa križokljuni v mrazu peli svojim valečim družicam.

Različni pirhi

Predpust je bil dolg. Dokaj parov se je bilo poročilo. Nekaterim se je že kar mudilo. Na nevestah se je začelo očitovati spozabljenje, ki so ga bile zagrešile poleti v planini. Nekaj prelahkomiselnih planšaric pa je ostalo na cedilu. Zanje je post, ki je že stoletja do ure enako dolg, prehitro mineval. Skrbel jih je dan, ko glasno zajoka njih greh. Dekleta pa, ki so znala kljubovati priložnostim in skušnjavam, so že težko čakale, da poneso k blagoslovu kolač in pleče in pirhe in hren. Z njimi vred so bili naveličani posta tudi vsi drugi, stari in mladi. Saj je v Bohinj že silila pomlad in razcvitala se je češnja.

Grmova Špelca je bila morebiti izmed vseh najbolj neučakljiva. Rada bi bila že vedela, ali pride Hribarjev Peter očitno k njej po pirhe, da tudi domačim pokaže, kako in kaj misli. Hkrati jo je skrbelo, kaj porečeta oče in mati.

Velikonočni ponedeljek se je ves kopal v soncu. S prvim svitom so se oglasili ptiči in niti čez poldan niso povsem umolknili. Hribarjev Peter jih je pa komaj slišal, kakor je imel tanko uho za glasove, ki oživljajo trave, grmovje, drevje, skale in grušč. Že več dni je iskal izgovora, da bi mu ne bilo treba na velikonočni ponedeljek pozno popoldne iti h Grmu prav samo zato, da bi mu Špelca dala pirhe. Nič pametnega si ni mogel domisliti. Iz zadrege ga je rešil Resa.

Praznično oblečen je Peter na velikonočni ponedeljek zaklepal hišo in se odpravljal k litanijam. Okrog vogla je pritekel pes, kakor bi hotel Petra opomniti, da ga je pozabil zapreti v vežo ali pa pripeti na verigo. Da z gospodarjem ne sme v cerkev, je žival dobro vedela. Peter pa še bolje. Kljub temu je psa poklical s seboj in mu ukazal hoditi zadaj. Nič kaj prav se ni zdelo Resi. S povešenim repom je sledil gospodarju in zaostajal. Da nista hodila po stezah, bi se bil kar skoraj gotovo vrnil, kar bi Petru hodilo narobe.

Pred šolo, ki izmed vseh hiš stoji najbližje cerkvi, sta došla strica Tomaža. Stari lovec je dokaj nejevoljen pokazal nečaku Reso in ga zbodel: "Kdaj pa si dal psa krstiti, da ga vodiš s seboj v cerkev?"

Peter se je naredil nevednega. Narejeno hud je ukazal Resi: "Ali se mi zgubiš!" Pokazal pa je z roko po klancu navzdol, ne nazaj proti domu. Trdno je upal, da bo pes stekel naravnost h Grmu. Stric je odkimaval z glavo in pokazal na Petra, da ne ravna s psom prav. Peter ni oporekal. Naskrivaj se je zadovoljno muzal. Iznad vrha stopnic, kjer sta se s stricem ustavila, je pa ves čas pogledoval čez zid na vas niže spodaj in bi bil skoraj zavriskal, ko je videl, kako sta se Špelca in Resa srečala skoraj pred pragom in je dekle psa odpeljala nazaj domov in ga priprla, da bi še za njo ne šel v cerkev. Bi ne bilo na nobeno kraj prav.

Litanije so bile pete. Petru ni bilo treba odgovarjati. Bi tudi ne mogel. Molitev mu je bila kaj malo mar. Ga je čisto raztresel glas Grmove Špelce, ki je zapela v zboru na koru:

"Raduj se, angelska Gospa,
Kraljica zemlje in neba!
Gospod je res od smrti vstal.
Aleluja! Aleluja!"

Šele med molitvami, ko je petje utihnilo, se je ozrl na žensko stran. Vsa zamišljena je klečala v klopi Tkalčeva Jerca. Peter je začutil čudno grenkobo v ustih. Kakor bi pregriznil čmeriko.

Po litanijih so se otroci usuli iz cerkve. Fantini pa so se razdelili na posamezne gruče. Preskušali so trdnost svojih pirhov, sekali že ubite in skončene. žene in dekleta so se počasi razhajale. Možje in fantje pa so postali pred cerkvijo in se dokaj dolgo razgovarjali. Precej ljudi pa je ostalo v cerkvi. Molili so glasno uro molitve. Med njimi je bila tudi Tkalčeva Jerca.

Že davno ni bilo nobenega človeka več v cerkvi. Jerca je pa še vedno klečala v klopi. Jemala je slovo od domačega oltarja, prav gotovo za dolgo, morebiti za vselej. Obenem jo je hudo skrbelo iti h gospodu župniku. Le kaj poreče, ko mu razodene, kako se je odločila. Učakovala je, dokler ni bila preverjena, da v župnišču ne bo nikogar več in bo lahko z gospodom dlje časa sama govorila. Vedela je, da ne bo brž opravila. Obotavljaje se je vstala, se pokropila in pokrižala z blagoslovljeno vodo, se še enkrat ozrla po cerkvi in odšla.

Jerca je bila vajena strmin. Pa še svoj živ dan v nobeno goro ni hodila navkreber tako težko, kakor to pot po kamnitnih stopnicah navzdol v vas.

Na mostu čez Ribnico je obstala in pogledala v vodo. V tolmunu je švignila postrv pod skalo. Preplašila jo je senca njene glave. Jerca se je spomnila, kako je Hribarjev Peter, ko sta bila še oba šolarja, nalovil kar z roko rib, da so jih pekli na paši. Od takrat naprej ji je bil vedno všeč. Sedaj pa . . .

Jerca je boječe potrkala v župnišču na vrata pisarne. Trd glas je ukazal naprej. Jerca se je zdrznila, prijela za kljuko in vstopila: "Hvaljen bodi Jezus Kristus!"

"Na vekomaj. Amen!" Gospod župnik Zarnik, obilnega života je bil, je stal ob vogalu mize in molil brevir: "Počakaj, da skončam," je ukazal in spet pričel brati. Na sredi sobe je ležal pes Dečko. V kotu na zofi pa je predla mačka.

Jerca je čakala. Minute so bile ure dolge. Njenim očem ni ušlo, da gospod nič več ne premika ustnic. "Razmišlja in skuša uganiti, počemu sem prišla," je vedela Jerca: "Nič prida se mi ne obeta. Trdo utegneva zaropotati." Jerca bi se najrajši po tihem izmuznila in odšla. Pa že je vprašal gospod:

"No, Jerček! Kaj te je prineslo k meni?"

"Če bi mi potrdili, gospod župnik," — Jerci je beseda za hip zastala — "da sem pošteno dekle."

"Kdo pa je rekel, da nisi?" Gospod župnik je udaril z zaprtim brevirjem po mizi: "Kar k meni naj pride. Mu že napišem, kdo je pošten, kdo pa koleštra. Pa ne s peresom. S palico. Preklicani Peter."

Jerco je minila plahost: "Ne, gospod župnik. Peter mi ni rekel žal besedice. Tudi drugi nihče ne. Že govore. Pa nič takega."

Župniku se je prav zdelo, da Jerca brani Petra. Spremenil je glas in vprašal: "Počemu ti pa bo potem potrdilo, če ne misliš z njim zamašiti obrekljivih ust?"

"V Ljubljano pojdem." Jerca je povesila pogled.

"V Ljubljano? Služit?" se je začudil gospod.

"Ne. Usmiljenka hočem postati." Jerca je komaj slišno povedala svojo namero. Župnik Zarnik se je začudil, kakor že davno ne: "Kaj, ti, nuna? Bohinjska planšarica pa nuna. Naka." Kar verjeti ni mogel. Pa mu je Jerca pokazala pisma, s katerimi se je bila dogovorila, da jo sestre sprejmejo.

"Hm, hm," je pomajal župnik z glavo in velel Jerci sesti. Pričel se je z njo razgovarjati. Ni ji branil. Morebiti jo pa res Bog kliče, ko se jima s Petrom vselej tako čudno razdere. Opozoril jo je pa na težave, ki jo čakajo. Jerca je bila voljna vsemu se odpovedati in prevzeti vse križe nase.

"Prav!" je potrdil župnik Zarnik. Ko pa je izročal Jerci priporočilno pismo, ji je ostro zabičal, naj nikomur ne pravi, kam odhaja. Še doma ne. Da gre služit, naj reče. Ker morebiti le ne bo obstala. Pa se ji ni treba nakopati pritikljaja nuna, katerega bi ji prav gotovo vzdeli, če se vrne. Župnik Zarnik je segel Jerci v roko in ji voščil veliko sreče in božjega blagoslova. Pa da naj se včasih tudi njega spomni v molitvah, se je priporočil.

Jerca je zavila proti Studoru po stezi ob vodi. Župnik pa jo je skozi okno poklical in dal Jerci nekaj denarja za na dolgo pot, za pirhe pa dve lepi pomaranči. Naročil je tudi, naj se oče Boštjan čimprej oglasi v župnišču.

Župnik Zarnik ni več odprl brevirja. Pričel je hoditi po pisarni gor in dol in razmišljal o Petru in Jerci in o Špelci in o božji volji in o Boštjanu Tkalcu, ki mu jih ne bo premalo povedal. Njegove misli je pretrgal nadgozdar Vencelj Hrubečka. Prišel je voščit praznike, čeprav zakasnelo, se je opravičil. "Preklicani Pemc" se je na videz razhudil gospod župnik. "Le kaj se vtikaš v življenje moji skrbi izročenih ljudi!"

Vencelj je bil v zadregi. Nič kaj prav se ni vedel zagovarjati. Šele pri velikonočnem blagoslovu in pri vinu se je razpletel neprisiljen pogovor. Ko sta že vstala od mize, je šele župnik zaupal gozdarju, kam odhaja Tkalčeva Jerca. Vencelj se je čudil, župnika je pa skrbelo, da dekleta v vsem Bohinju noben fant več ne bo maral, če ne obstane in se vrne.

"Jo vzamem pa jaz, če me bo marala," je zajamčil Vencelj. In sta se oba glasno zasmejala in razšla. Župnik nazaj v pisarno, Hrubečka pa v krčmo, kjer se je nadejal, da dobi Hribarjevega Petra ali vsaj poizve, kje bi utegnil biti.

Peter se je po litanijah v krčmi komaj oglasil. Potem ga je pa kar zmanjkalo. In nikomur ni povedal, kam gre. Še stricu Tomažu ne. Odšel je po stezi za vrtovi proti Grmu. Resa mu je že pritekel naproti. Zavoljo Grmovih, ki so se greli na sončni klopi, ga je oštel, zakaj se potepa in dela tujim ljudem nadlego. Hitro se je zanj zavzela Špelca. Peter je moral obmolkniti.

Grdo bi bilo, če bi Petra mama ne povabila v hišo in mu ne postregla. So bili že toliko znani. Sicer je pa hitro na hčerinih in Petrovih očeh spoznala, da bi se obema zamerila, če bi tega ne storila. Oče je bil pa kaj redkobeseden. Pa mu je žena na skrivaj prišepnila, da ne gre zares in da to nič posebnega ni.

Peter se je postrežbe zavoljo lepšega branil in se delal, kakor da se mu mudi. V resnici bi pa najrajši ostal pozno v noč. Pa je vedel, kaj se spodobi, in se ni zadržal dolgo.

Peter je vstal: "Ja, Špelca! Kaj bo pa s pirhi?"

"Misliš, da bi jaz tebi pirhe dala?" je hotela biti moška Špelca.

"Če mi jih odrečeš, te očrnim profesorju Novaku, da te nikoli več ne pogleda."

"Novaku se pa ne maram zameriti. Na jih!"

Peter je dobil troje pirhov. Belega, modrega in rdečega. Vesel jih je bil bolj kakor treh čekinov.

Ne bilo bi lepo, če bi se Peter še obotavljal. Zahvalil se je za pirhe in za postrežbo, poklical Reso in odšel za vrtovi, kakor je bil prišel. Špelca je gledala za njim. Grm je pa nato tiho rekel ženi: "Če ne bo kaj prav, meni nič mar. Ti glej!"

"Saj nič ni," mu je odgovorila žena.

"Nič in vse," je pribil mož. "Na četudi?"

"Hm." Grm se je obrnil in odšel v hlev.

(Dalje prihodnjič)

1878 1953

Naznanilo in zahvala

Žalostnega in potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je po kratki bolezni umrla naša draga mati in tašča

ROSE KRALL

Pokojnica je, previdena s sv. zakramenti, zatisnila svoje mile oči dne 17. julija 1953.

Rojena je bila v Št. Vidu pri Stični na Dolenjskem leta 1878. V Ameriko je prišla leta 1906.

Pogreb se je vršil 21. julija 1953 iz pogrebnega zavoda Jos. Žele in sinovi v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave., kjer je za pokoj njene duše bila darovana sv. maša zadušnica. Po opravljenih obredih je njeno truplo bilo prepeljano na pokopališče sv. Pavla na Chardon Rd. in tam položeno v družinsko grobnico k večnemu počitku.

V dolžnost si štejemo, da se s tem prav iskreno zahvalimo vsem, ki so ob krsto položili tako lepe vence cvetja in naši dragi pokojnici izkazali svojo ljubezen, spoštovanje in zadnjo čast.

Srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj njene duše.

Toplo se zahvalimo vsem, ki so pokojnico prišli kropit in molit ob njeni krsti ter tudi vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti na pokopališče. Posebej se zahvalimo članom in članicam društev sv. Helene št. 193 KSKJ, podr. št. 10 SŽZ in Oltarnega društva fare Marije Vnebovzete, ki jim je pokojna pripadala, za lepo slovo od svoje sosestre.

Lepo se zahvalimo pogrebcem, ki so nosili krsto pokojnice.

Naša iskrena zahvala č. g. Father Matiji Jager za molitve ob mrtvaškem odru, za darovano sv. mašo in za spremstvo na pokopališče.

Toplo se zahvalimo vsem, ki so na dan pogreba dali na razpolago brezplačno svoje avtomobile za spremstvo na pokopališče.

Hvala vsem, ki so nam pismeno ali ustmeno izrekli svoje sožalje ter vsem, ki so nam ob času smrti pokojne bili na pomoči.

Hvala pogrebnemu zavodu Jos. Žele in sinovi za vzorno urejen pogreb in za vsestransko izvrstno postrežbo.

Ljuba mati, stara mati in tašča, počivaj v miru v blagoslovljeni ameriški zemlji in lahka naj Ti bo gruda te zemlje, ki je bila Tvoja druga domovina! Za vso Tvojo ljubezen, ki smo je bili deležni vse naše življenje, za vse skrbi, delo in težave, ki si jih imela z nami, ko si nas odgajala in vodila na težki poti življenja, naj Te dragi Bog obilno poplača na onem svetu! Mi pa se Te bomo z ljubeznijo in hvaležnostjo spominjali v naših mislih in molitvah.

Žalujoči ostali:
MIKE, FRANK, JOSEPH (PAT), sinovi
KATHRINE, FRANCES, FRANCES, snahe
KATHRINE, ALLEN, PATRICK, NANCY, vnuki in vnukinje

Cleveland, Ohio, dne 17. avgusta 1953.

LOOKS TOO GOOD to be true? But it *is* true! You can lie in a hammock or snooze in the sand, and all the while have a little pile of money making more and more money for you.

All *you* do is one simple thing. Sign to invest in U. S. Savings Bonds on the Payroll Savings Plan. Sooner than you've ever believed possible you will own a sizable nest egg in U. S. Bonds—Bonds that now pay you 3% interest, compounded semiannually, when you hold them to maturity!

Even if you're the kind who's never been able to lay away a dollar, you'll find that you *do* save on the Payroll Savings Plan. Because the money is saved from your salary *before* you get it! Best of all, U. S. Savings Bonds are now paying greater returns than ever, and the period during which they will pay you interest has been extended 10 more years.

Don't you think you should sign for Payroll Savings where you work—today? Or, if you're self-employed, just go to your bank and your banker will start you in the Bond-A-Month Plan. It's as simple as the Payroll Savings Plan.

How you can reach your savings goal on the systematic Payroll Savings Plan

	If you want approximately			
	$1,000	$5,000	$10,000	$25,000
Each week for 5 years, save	$3.75	$18.75	$37.50	$93.75
Each week for 9 years and 8 months, save	$1.85	$8.80	$18.75	$45.00
Each week for 19 years and 8 months, save	$0.75	$3.75	$7.50	$18.75

This chart shows only a few typical examples of savings goals and how to reach them through Payroll Savings. Remember, you can save any sum you wish, from a couple of dollars a payday to $375 a month. The important thing is, *start your Plan today!*

Your money makes money for you every minute—with U. S. Savings Bonds on the Payroll Savings Plan

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, The Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST

CHICAGO, ILL. FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEarborn 2-3179

REAL ESTATE FOR SALE

3 STORY BRICK — 2-5 and 1-6 room apartment; tenant heated; building in first class condition; owner maintained; approx. income $750 per year plus owner's apartment; the value of this building is high. Owner retiring; call her at LIncoln 9-1112 for appointment to see. $18,000 or best offer.
640 Drummond Pl.

Nice buy in Oak Forest—7 ROOM HOME $12,900. Owner transferred. Near RI transportation. Near schools and churches. 100 ft. wooded lot. Basement. Attic. Garage. Other extras.
FUlton 8-2784

WISCONSIN—Modern Town and Country 5 Room Home on North Lake in private section. 7½ miles N. of Elkhorn, 40 miles S.W. of Milwaukee,—Highway O and 12. Ideal as retirement home. Oil heated. Price $15,000. Inquire owner, Miss Potts.
WHitehall 4-0500

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Employed Korean Vet, wife, baby, need 2 bedroom unfurnished heated apartment with stove. Good location Cicero near Burlington R.R. Moderate rental.
CHesapeake 3-3725

YOUNG Business Woman, 2 small children, desperately need 5-6 room unfurnished apartment. Any good location N.W. Moderate rental. Call Mrs. Gibson before 11:30 a. m.
LOngbeach 1-0648

LANDLORDS HELP! — Being transferred to Ford plant, Melrose Park, and am in immediate need of 4 rooms, unfurnished. Couple, one child. Nominal rental. — Kindly call ESsex 5-0979 Mrs. Berent

HELP — WE ARE DESPERATE Employed mother, 2 nursery school children, urgently need 3-4 room unfurnished apartment. In vicinity 59th Kedzie. Moderate rental. Daddy in army. — Call 9-5 p. m. — CLiffside 4-7144

ATTENTION!!! Army officer, wife, 3 children, have immediate need of 3 bedroom unfurnished house or duplex in Oaklawn or vicinity; near public school. Will pay $100.—Call Maj. Davis, GArden 2-2696 or collect — Dolton 3575

Chicago, Ill.

HELP WANTED MALE

COOK — In nice restaurant. Good salary. Short hours. Excellent working conditions.
1219 Milwaukee Ave.

DOMESTIC FEMALE

Lovely New Home needs COMPETENT NURSEMAID to care for 2 children. Own room, bath. Good salary. Permanent. DP welcome.
LOngbeach 1-3954

BUSINESS OPPORTUNITY

Good Buy — RESTAURANT - TAVERN. Across from Sears Roebuck. Next to Gary Heat Co. Good business. Selling due to retiring. — Blackstone Grill 830 Broadway — GAry 3-9842

MEATS, sausage, cheese, delicatessen, ice cream drive-in. Reasonable rent. $120,000 gross 1952. On Highway 41, near intersection. Ample parking.
ORchard 3-7153

FEMALE HELP WANTED

GIRLS - WOMEN
18 — 35
FACTORY HELP
FIRST SHIFT — 7:30 A. M. to 4 P. M.
Starting Rate $1.39 an hour — Raise in 30 days
SECOND SHIFT — 4 P. M. to 12:30 A. M.
Starting Rate $1.51 an hour — Raise in 30 days
2 years of High School required
Free Uniforms — Hospital and Surgical Plan
Good working conditions — Paid vacations and cafeteria
Must read and write English
KRAFT FOODS CO
505 N. Sacramento Call NEv 2-0200 ext. 453